

**Spoločné stanovisko
EDPB – EDPS 1/2023
k návrhu nariadenia
Európskeho parlamentu a
Rady, ktorým sa stanovujú
ďalšie procesné pravidlá na
presadzovanie nariadenia
(EÚ) 2016/679**

Prijaté 19. septembra 2023

Zhrnutie

Európsky výbor pre ochranu údajov (EDPB) v apríli 2022 prijal vyhlásenie, v ktorom vyjadril svoj trvalý záväzok k úzkej cezhraničnej spolupráci. Hoci EDPB podnikol dôležité kroky na podporu spolupráce a rýchleho presadzovania, niektoré prekážky si vyžadujú harmonizáciu právnych predpisov. EDPB na tento účel vypracoval zoznam procedurálnych aspektov, pre ktoré by ďalšia harmonizácia bola prínosom (ďalej len „zoznam požiadaviek EDPB“), ktorý bol Európskej komisii zaslaný 10. októbra 2022. Týka sa okrem iného postavenia a práv účastníkov administratívnych postupov, procesných lehôt, požiadaviek na prípustnosť alebo zamietnutie sťažností, vyšetrovacích právomocí dozorných orgánov a praktického vykonávania postupu spolupráce. Európska komisia 4. júla 2023 uverejnila návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú ďalšie procesné pravidlá na presadzovanie nariadenia (EÚ) 2016/679 (ďalej len „návrh“), a viedla formálne konzultácie s EDPB a EDPS v súlade s článkom 42 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2018/1725.

EDPB a EDPS veľmi vítajú, že cieľom návrhu je podporiť účinné presadzovanie pravidiel ochrany údajov, a preto majú v úmysle uskutočniť mnohé z návrhov uvedených v „zozname požiadaviek EDPB“. Cieľom je doplniť nariadenie (EÚ) 2016/679 (ďalej len „všeobecné nariadenie o ochrane údajov“) stanovením procesných pravidiel, zefektívnením mechanizmov spolupráce a riešenia sporov a harmonizáciou procesných práv vyšetrovaných strán a sťažovateľov v cezhraničných prípadoch. **Včasné prijatie tohto budúceho nariadenia s prihliadnutím na odporúčania EDPB a EDPS v tomto spoločnom stanovisku má mimoriadny význam pre ďalšie zlepšenie efektívnosti a konzistentnosti presadzovania všeobecného nariadenia o ochrane údajov.**

Vo všeobecnosti by EDPB a EDPS chceli zdôrazniť, že účinné presadzovanie všeobecného nariadenia o ochrane údajov, a to aj prostredníctvom uplatňovania budúceho nariadenia zavádzajúcim nové procedurálne postupy, ktoré pravdepodobne zvýšia súčasné pracovné zaťaženie dozorných orgánov, si bude vyžadovať, aby vnútroštátne dozorné orgány aj EDPB mali k dispozícii dostatočné zdroje.

Prípustnosť a predbežné preverovanie sťažností

V článku 16 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) sa umožňuje spoluzákonodarcom, aby sa vzhľadom na horizontálny a všeobecný charakter tohto ustanovenia venovali širokej škále otázok. Preto medzi ne môže patriť **harmonizácia informácií, ktoré má poskytnúť sťažovateľ, čo je vítané.** Dozorným orgánom to uľahčí vybavovanie sťažností. Niektoré požiadavky (konkrétne dôkaz o totožnosti, podpis a telefónne číslo) však sťažovateľom kladú zbytočné prekážky a mali by sa z formulára sťažnosti, ktorý je pripojený k návrhu, odstrániť, alebo by mali byť nepovinné. Okrem toho je možné, že sa na sťažnosti budú vzťahovať odlišné požiadavky na informácie, aby sa mohli považovať za prípustné, a to v závislosti od toho, či sa daný prípad týka cezhraničného spracúvania alebo nie.

Hoci sa v návrhu stanovuje, že podmienkou prípustnosti sťažnosti je poskytnutie všetkých informácií vo formulári, **EDPB a EDPS vyzývajú spoluzákonodarcov, aby vyvinuli ďalšie úsilie a zabezpečili úplnú harmonizáciu požiadaviek na prípustnosť, čím by sa zabránilo vzniku protichodných vnútroštátnych požiadaviek na prípustnosť.** EDPB a EDPS ďalej vítajú stanovenie lehoty na určenie úplnosti a prípustnosti sťažnosti a odporúčajú zahrnúť možnosť jej predĺženia.

V spoločnom stanovisku sa tiež požaduje, aby sa v nariadení **objasnili existujúce opatrenia týkajúce sa „predbežného preverovania“**, a to poskytnutím jednoznačného právneho základu pre dozorné orgány na vykonávanie vyšetrovacích úkonov s cieľom dospieť k predbežnému záveru o cezhraničnej povahe spracúvania, miestnej povahe veci a právomoci dozorných orgánov.

Postup spolupráce a dosiahnutie konsenzu

Pokiaľ ide o mechanizmus spolupráce, prístup uvedený v návrhu na posilnenie procesu dosahovania konsenzu je vítaný, a to ako z hľadiska rozsahu tak aj výsledku vyšetrovania. Nové formálne procedurálne postupy, ako napríklad „zhrnutie kľúčových problémov“, ktoré má vedúci dozorný orgán v počiatočnej fáze zdieľať s dotknutými dozornými orgánmi, majú potenciál na dosiahnutie efektívnejšej a posilnenej spolupráce. Keďže sa však tieto postupy vzťahujú na všetky prípady podľa článku 60 všeobecného nariadenia o ochrane údajov vrátane prevažnej väčšiny prípadov, ktoré nie sú zložité a nie sú kontroverzné, je dôležité, aby dozorné orgány neboli preťažované, a preto sa vedúcemu dozornému orgánu poskytuje možnosť uplatniť pri príprave takýchto dokumentov primeraný prístup v závislosti od zložitosti prípadu a zároveň zabezpečiť, aby dotknuté dozorné orgány mohli požiadať o podrobnejšie informácie vždy, keď je to potrebné.

EDPB a EDPS oceňujú, že návrh sa zaoberá žiadosťou EDPB o ďalšie objasnenie rozsahu, obsahu a načasovania výmeny informácií podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov. V tomto spoločnom stanovisku sa navrhuje najmä objasniť obsah „zhrnutia kľúčových problémov“ s cieľom zabezpečiť, aby vedúci dozorný orgán a dotknuté dozorné orgány štandardne, v skorom štádiu a počas celého postupu prípad rovnako chápali.

S cieľom uľahčiť dosiahnutie konsenzu a zabrániť sporom v neskoršej fáze postupu, sa EDPB a EDPS domnievajú, že **„predbežné zistenia“ určené vyšetrovaným stranám a „predbežné stanovisko“ k zamietnutiu sťažnosti by sa pred ich predložením vyšetrovaným stranám alebo sťažovateľovi mali poskytnúť dotknutým dozorným orgánom**, a to rovnakým spôsobom ako v prípade „zhrnutia kľúčových problémov“. Vedúci dozorný orgán by mal byť povinný spolupracovať s dotknutými dozornými orgánmi na základe ich pripomienok s cieľom vyriešiť akékoľvek nezhody. V prípade nezhôd v súvislosti so „zhrnutím kľúčových problémov“ sa v tomto spoločnom stanovisku odporúča, aby využívanie žiadostí podľa článkov 61 a 62 všeobecného nariadenia o ochrane údajov bolo dobrovoľné, a nie povinné. Zároveň by sa **postup pre naliehavé prípady na urovanie sporu o rozsahu vyšetrovania podľa článku 10 ods. 4 návrhu mal iniciovať (prípadne aj dotknutými dozornými orgánmi) až vtedy, keď je zrejmé, že nie je možné dosiahnuť konsenzus.**

Pokiaľ ide o **relevantné a odôvodnené námietky, ktoré môžu dotknuté dozorné orgány vzniesť k návrhu rozhodnutia, v článku 18 ods. 1 návrhu sa neprimerane obmedzuje vymedzenie pojmu relevantnej a odôvodnenej námietky podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov.** EDPB a EDPS zdôrazňujú, že by malo byť naďalej možné, aby dotknuté dozorné orgány vznášali relevantné a odôvodnené námietky proti rozsahu vyšetrovania, najmä v prípadoch, keď EDPB nevydal naliehavé záväzné rozhodnutie o rozsahu vyšetrovania v súlade s článkom 10 ods. 4 návrhu alebo keď sa ním vedúci dozorný orgán neriadil. Okrem toho by malo byť možné, aby dotknuté dozorné orgány predkladali relevantné a odôvodnené námietky týkajúce sa všetkých právnych prvkov a preukázaných skutočností alebo dokumentov v spise. **EDPB a EDPS vyzývajú zákonodarcov, aby z návrhu odstránili článok 18, ktorý by inak výrazne bránil dosiahnutiu konsenzu v záverečnej fáze postupu spolupráce.**

Na **zabezpečenie rýchleho a efektívneho presadzovania by bol potrebný prísnejší rámec pre určité procedurálne postupy vrátane lehôt.** EDPB a EDPS by vo všeobecnosti uvítali rovnocennejší prístup k procesným lehotám a právam iniciatívy zo strany vedúceho dozorného orgánu a dotknutých dozorných orgánov. Za riadne odôvodnených okolností by sa mala stanoviť najmä možnosť predĺžiť lehoty na predloženie zhrnutia kľúčových problémov a predbežných zistení, ako aj prijatie konečného rozhodnutia po dosiahnutí konsenzu o revidovanom návrhu rozhodnutia alebo postúpenie predmetnej záležitosti EDPB na riešenie sporov v súlade s článkom 65 ods. 1 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

EDPB a EDPS s uspokojením berú na vedomie objasnenia týkajúce sa práva na prístup k administratívne mu spisu. V budúcom nariadení by sa mohli ďalej objasniť určité prvky, najmä pokiaľ ide o obsah administratívneho spisu, rozsah práva na prístup k údajom, vyhlásenie o dôvernosti a obmedzené používanie sprístupnených dokumentov. Nové harmonizované ustanovenia by takisto nemali zakazovať výmenu dôverných informácií medzi dozornými orgánmi a používanie takýchto informácií na vykonávanie ich právomocí ukladať pokuty podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

Postupy riešenia sporov a postupy pre naliehavé prípady

Záväzná rozhodnutia podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov sú pre EDPB kľúčovým nástrojom na zabezpečenie konzistentného uplatňovania všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Hoci EDPB a EDPS vítajú prístup návrhu k zjednodušeniu postupu riešenia sporov, nové aspekty zahrnuté v návrhu by sa mali objasniť a upraviť so zreteľom na potrebu dodržať zákonnú lehotu stanovenú vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov na prijímanie záväzných rozhodnutí. **EDPB a EDPS vydávajú podrobné odporúčania, ako objasniť tento postup**, a to aj pokiaľ ide o potrebu vykonať preklady (ak sú potrebné) pred začiatkom plynutia zákonných lehôt, potrebnú kontrolu spisu sekretariátom EDPB v mene predsedu EDPB a dokumenty, ktoré sa majú predložiť.

Pokiaľ ide o uplatňovanie **postupu pre naliehavé prípady** podľa článku 66 ods. 2 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, **návrh neprimerane obmedzuje územnú pôsobnosť prijatých konečných opatrení na územie členského štátu dozorného orgánu, ktorý žiada o naliehavé stanovisko alebo rozhodnutie.** EDPB a EDPS vyzývajú spoluzákonodarcov, aby spresnili, že konečné opatrenia prijíma príslušný dozorný orgán alebo dozorné orgány a v prípade potreby majú širší rozsah ako územie žiadajúceho dozorného orgánu. Naliehavé rozhodnutie alebo stanovisko by preto malo byť adresované všetkým dotknutým dozorným orgánom a malo by byť pre ne záväzné. EDPB a EDPS takisto vydávajú odporúčania na objasnenie uplatniteľných procesných pravidiel.

Predbežné zistenia, predbežné stanovisko týkajúce sa zamietnutia sťažností a právo na vypočutie

Pokiaľ ide o procesné práva vyšetovaných strán a sťažovateľov, EDPB a EDPS dôrazne podporujú harmonizáciu ich práv. Zároveň by prospelo viac jednoznačnosti v otázke toho, aký vzájomný vzťah a časová postupnosť existuje medzi dokumentmi: „zhrnutie kľúčových problémov“, „predbežné stanovisko“ k zamietnutiu sťažnosti a „predbežné zistenia“. Najmä pokiaľ ide o predbežné zistenia poskytnuté vyšetrovaným stranám, EDPB a EDPS chápu, že závery vyvedené v predbežných zisteniach zostávajú predbežnej povahy, takže návrh rozhodnutia vrátane skutočne prijatých nápravných opatrení sa môže líšiť od návrhov uvedených v predbežných zisteniach, a to vzhľadom na stanoviská vyjadrené vyšetrovanými stranami. V dôsledku toho predkladajú odporúčania tak, aby dozorným orgánom v tejto súvislosti poskytl primeraný priestor na zváženie v jednotlivých prípadoch.

EDPB a EDPS vítajú aj navrhovanú požiadavku predložiť sťažovateľom „predbežné stanovisko“ k tomu, že sťažnosť by mala byť úplne alebo čiastočne zamietnutá. Ak sa však sťažovateľ k tomuto predbežnému stanovisku nevyjadrí, sťažnosť by sa nemala považovať za stiahnutú. Vedúci dozorný orgán by mal pripraviť a predložiť návrh rozhodnutia bez ohľadu na to, či sťažovateľ predložil pripomienky.

EDPB a EDPS sa domnievajú, že pokiaľ ide o priebeh postupu riešenia sporov, plánovaná zmena návrhu, ktorá pozostáva z požiadavky, aby predseda EDPB v určitých prípadoch poskytol vyšetrovaným stranám a sťažovateľovi „odôvodnené stanovisko“, nie je v súlade s architektúrou systému jednotného kontaktného miesta [one-stop-shop system], v ktorom sa stanovuje, že vedúci dozorný orgán je jediným partnerom prevádzkovateľa a sprostredkovateľa. Prístup uvádzaný v návrhu je zbytočný aj vzhľadom na súčasnú prax, v ktorej sú strany oprávnené poskytnúť dozorným orgánom pred postúpením veci EDPB svoje stanoviská ku všetkým prvkom, z

ktorých EDPB môže prípadne vychádzať. Existujúci prístup lepšie umožňuje EDPB náležite zohľadniť takéto stanoviská a dospieť k rozhodnutiu v stanovených lehotách. EDPB a EDPS preto vyzývajú spoluzákonodarcov, aby túto požiadavku odstránili a aby sa v budúcom nariadení namiesto toho zachoval súčasný prístup k právu na vypočutie.

Efektívna spolupráca medzi vnútroštátnymi dozornými orgánmi a EDPS

Okrem toho návrh poskytuje **včasnú príležitosť na riešenie existujúcich praktických prekážok efektívnej spolupráci medzi vnútroštátnymi dozornými orgánmi a EDPS v oboch smeroch**. Spoluzákonodarcovia na riešenie týchto prekážok môžu a mali by využiť právny základ článku 16 ZFEÚ. V spoločnom stanovisku sa preto odporúča, aby sa v budúcom nariadení zaviedlo príslušné osobitné ustanovenie, ktoré by pomohlo podporiť účinnú a efektívnu spoluprácu medzi vnútroštátnymi dozornými orgánmi a EDPS.

Riešenie sťažností zmierom [amicable settlements]

Pokiaľ ide o riešenie sťažností zmierom, EDPB a EDPS vyzývajú spoluzákonodarcov, aby ustanovenie o riešení zmierom objasnili a doplnili o ďalšie prvky s cieľom umožniť jeho účinné vykonávanie, najmä v členských štátoch, ktoré v súčasnosti nemajú vnútroštátne procesné právne predpisy na riešenie sťažností zmierom. Okrem toho by sa mali objasniť príslušné úlohy dozorných orgánov pri dosahovaní zmieru a s tým spojenou komunikáciou a finalizáciou riešenia, ako aj vzájomnú previazanosť s postupom spolupráce podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

Doložka o preskúmaní

EDPB a EDPS napokon odporúčajú zahrnúť doložku o preskúmaní, podľa ktorej Európska komisia uverejní správu o hodnotení a preskúmaní budúceho nariadenia v rovnakom čase, ako uverejní svoju správu o hodnotení a preskúmaní všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa článku 97 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.